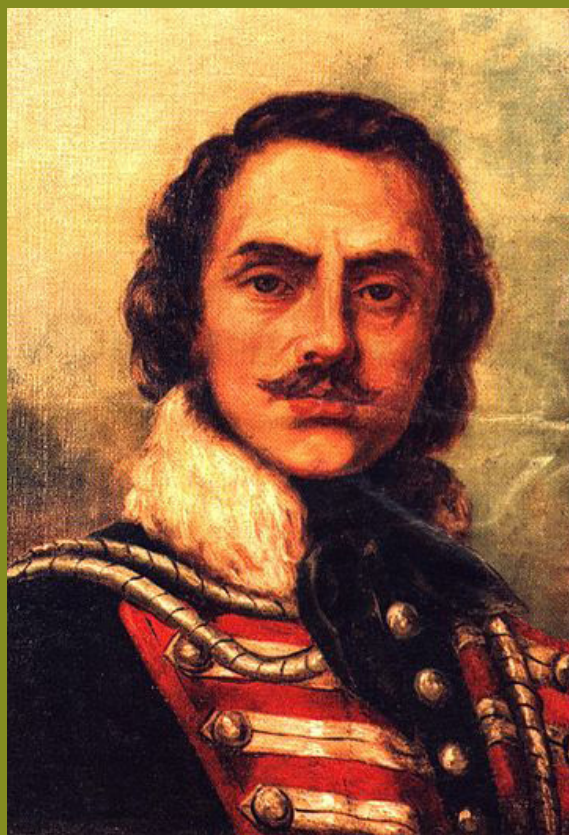

Beata Katarzyna Jędryka

Bohater dwóch kontynentów

© Copyright by
Fundacja na rzecz Wspierania i Rozwoju Szkół Polonijnych
Instytut Polonistyki Stosowanej Wydział Polonistyki UW

Warszawa 2018

ISBN 978-83-953189-6-2

Autor

Beata Katarzyna Jędryka

Konsultacje metodyczne

Grzegorz Bąbiak

Redakcja

Dorota Andraka

Projekt okładki

Beata Katarzyna Jędryka, Andrzej Zawadzki

Skład i łamanie

Andrzej Zawadzki

Zdjęcia

stock.adobe.com/pl, Wikipedia

Bohater dwóch kontynentów

Beata Katarzyna Jędryka

Imię:

Szkoła:

Klasa:

INSTYTUT
POLONISTYKI
STOSOWANEJ

Informacje dla nauczycieli i rodziców

1

Książeczka adresowana jest do uczniów szkół polonijnych i służy przede wszystkim rozwijaniu umiejętności czytania, kiedy język polski jest językiem obcym lub językiem drugim.

2

Z książeczką dzieci mogą pracować razem z nauczycielem lub z rodzicami, ale także mogą robić to samodzielnie.

3

Czytanie książeczki oraz wykonywanie zadań trzeba dostosować do umiejętności językowych dziecka. Wszystko można zrobić w trakcie jednego wieczoru lub jednego weekendu. Pracę z tekstem także można rozłożyć w czasie – codziennie czytać wybrany fragment i rozwiązywać dołączone ćwiczenia.

4

Jeżeli nauczyciel lub rodzic decyduje się na wspólne czytanie, praca z tekstem powinna wyglądać następująco. **Krok pierwszy**, przyglądamy się obrazkowi, który jest po lewej stronie. Rozmawiamy z dzieckiem o tym, co widzi na fotografii. **Krok drugi**, czytamy tekst pod zdjęciem. Najpierw wyjaśniamy słowa, które są dla dziecka niezrozumiałe. Następnie czytamy tekst. Od samego początku warto, żeby dziecko zaczęło czytanie jako pierwsze. Jeżeli ma problem z odczytaniem tekstu, pomagamy mu. **Krok trzeci**, dziecko samodzielnie lub z naszą pomocą odpowiada na pytania umieszczone na końcu książki.

5

Po przeczytaniu całej książeczki utrwalamy słownictwo, analizując słowniczek obrazkowy.

Bibliografia

1. Hero C., *Casimir Pulaski*, New York 1957.
2. *Kazimierz Pułaski w polskiej i amerykańskiej świadomości. Materiały z polsko-amerykańskiej konferencji w Warce-Winiarach 8 – 10 października 1997 r.*, red. Maciejewski J., Bem-Wiśniewska E., Wójcicki J., Warszawa 1998.
3. *Kazimierz Pułaski w 230. rocznicę śmierci. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej 7 grudnia 2009 r. w Muzeum Niepodległości w Warszawie*, red. Stefaniak I., Kucharski K., Warszawa 2011.
4. *Kazimierz Pułaski i jego czasy w historii, literaturze, kulturze. W 270 rocznicę urodzin*, red. Kupisz D., Pytlak A., Radom 2016.
5. Kopczewski J.S., *Caimir Pulaski*, Warszawa 1980.
6. Lenkiewicz A., *Kazimierz Pułaski. Bohaterstwo – Zaborczość Moskwy – Zdrada narodowa*, Wrocław 1994.
7. Lenkiewicz A., *Kazimierz Pułaski (1745 – 1779)*, Wrocław 2010.
8. Roszko J., *Ostatni rycerz Europy*, Katowice 1983.

Kazimierz Pułaski. Źródło: Wikipedia.

Do dzisiaj nie ustalono daty urodzin Kazimierza Pułaskiego. Jedynie pewny jest rok jego przyścia na świat – 1745. Wiadomo, że został ochrzczony w Warszawie 14 marca. Nikt do tej pory nie znalazł żadnego dokumentu, w którym zapisano konkretny dzień i miesiąc urodzin przyszłego generała. Nie znamy także miejsca, ale jedno jest pewne, że nie była to Warka, jak do niedawna myślano.

Stanisław Poniatowski – ojciec chrzestny Kazimierza. Źródło: Wikipedia.

Ojciec Kazimierza miał na imię Józef, a jego matka Marianna. Oboje pochodzili ze szlacheckich rodzin. Dlatego ich dzieci odziedziczyły „dobre urodzenie”, co było ważne w tamtych czasach. Kazimierz był siódmym dzieckiem swoich rodziców i drugim synem. Jego ojcem chrzestnym został Stanisław Poniatowski – ojciec przyszłego i ostatniego króla Polski Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Pomnik Kazimierza Pułaskiego w Winiarach. Źródło: Wikipedia.

Dzieciństwo Kazimierz spędził w Winiarach pod Warką, gdzie razem z rodzicami i rodzeństwem mieszkał w dużym dworku. Teraz w tym miejscu mieści się muzeum, obok którego znajduje się pomnik bohatera „dwóch kontynentów”. Został on ufundowany przez amerykańską Polonię.

Popiersie Kazimierza Pułaskiego pod Częstochową.

O edukacji Kazimierza nie wiemy zbyt dużo, i tej podstawowej i tej wojskowej. Ojciec wysłał go do szkoły zakonnej, którą prowadzili bracia pochodzący z Włoch. Szkoła była bardzo dobrze reklamowana w jednej z warszawskich gazet. Kazimierz uczył się tam matematyki, retoryki – jak dobrze się wypowiadać, nauki o moralności, historii sztuki oraz trzech języków obcych: niemieckiego, włoskiego i francuskiego. W palnie zajęć była też logika, metafizyka i łacina.

Pomnik Pułaskiego w Koszalinie. Źródło: Wikipedia.

Tu po zakończeniu szkoły w 1762 roku Kazimierz został paziem na księcia kurlandzkiego Karola Krystiana Wettyna. U jego boku przebywał w Mitawie. Przeżył tam napaść wojsk rosyjskich i wyrzucenie księcia ze stolicy. Był to przełomowy moment w życiu Kazimierza. Znienawidził wówczas Rosjan, którzy coraz śміielej wyciągali rękę po Rzeczpospolitą. Bacznie obserwował działania wojsk rosyjskich pod względem taktycznym.

Kazimierz Pułaski w Barze. Źródło: Wikipedia.

Kazimierz Pułaski cieszył się zaufaniem wśród żołnierzy. Wspaniale jeździł konno, świetnie władał szablą i doskonale strzelał z pistoletów. Został wtajemniczony w przygotowania do konfederacji barskiej. Zajmował się zbrojeniem oddziałów. Został mianowany jednym z dowódców konfederacji. Aktywnie uczestniczył w walkach z Rosjanami. Został ranny w bitwie 6 kwietnia 1769 roku w okolicach Krosna. Nie przeszkadzało mu to w dalszych działaniach.

Pułaski pod Częstochową. Źródło: Wikipedia.

Pułaski dzielnie walczył w obronie Jasnej Góry od 31 grudnia 1770 roku do 14 stycznia 1771 roku. Okazał się wtedy bardzo dobrym strategiem. Udało mu się obronić klasztor. Podczas dziękczynnej mszy został odznaczony Krzyżem Konfederatów Barskich. Sława Kazimierza jako obrońcy Jasnej Góry docierała także poza granice Polski. Pisały o nim gazety francuskie, niemieckie, holenderskie i angielskie.

Pułaski pod Częstochową. Źródło: Wikipedia.

Po upadku konfederacji, w 1772 roku Kazimierz Pułaski musiał uciekać z ziem polskich. Został skazany na śmierć za udział w walkach. Przebywał trochę w Turcji. Potem pojechała do Francji. Nie wiodło się mu tam dobrze. Postanowił popłynąć do Stanów Zjednoczonych. W czerwcu 1777 roku wyruszył na okręcie wyładowanym bronią i amunicją. Po 48 dniach dopłynął w okolice Bostonu. Niestety nie znał angielskiego i miał problemy z komunikowaniem się. Musiał nauczyć się szybko nowego języka.

Dear General

I have taken my quarters about seven miles from Savannah, at the widow Gibbons's house, on the way to Ogeechee's ferry; it is very tranquil just, the Indians got an advanced one about two miles from the town, that they have posted there since last night, being alarmed by the detachment which was on their lines yesterday, it will be necessary that my detachment should be reinforced not only by the Cavalry, but with some infantry to give me the facility of attacking their pickets, I shall pursue two miles further on the Sunbury's road to keep a free communication with Count D'Arington, the enemies land on that road very close to some parties.

I have the honour to be
with respect Dear General
your most humble
servant
Philippe

September the 14th 1779
at three o'clock in the morning.

List Kazimierza Pułaskiego wysłany w dniu śmierci. Źródło: Wikipedia.

W latach 1777 – 1779 brał udział w walkach o niepodległość Stanów Zjednoczonych. Był generałem w armii Jerzego Waszyngtona, któremu 11 września 1777 roku uratował życie. Rok później utworzył legion kawalerii. Na jego czele odniósł zwycięstwo w bitwie pod Charleston 10 maja 1779 roku. Niestety w tym roku zmarł w wyniku ran poniesionych w czasie oblężenia Savannah.

Odpowiedz na pytania.

1. Kiedy urodził się Kazimierz Pułaski?
2. W jakiej miejscowości urodził się Kazimierz Pułaski?
3. Z jakiej rodziny pochodził Kazimierz Pułaski?
4. Kim był ojciec chrzestny Kazimierza Pułaskiego?
5. Gdzie znajduje się pomnik ufundowany przez Polonię?
6. Do jakiej szkoły chodził Kazimierz Pułaski?
7. Jakich przedmiotów uczył się Kazimierz Pułaski?
8. Na czyim dworze był paziem Kazimierz Pułaski?
9. Jakie umiejętności wojskowe miał Kazimierz Pułaski?
10. Co wydarzyło się 6 kwietnia 1769 roku?

11. Dlaczego europejskie gazety pisały o Pułaskim?
12. Dlaczego Kazimierz Pułaski musiał emigrować?
13. Jak Kazimierz Pułaski dostał się do Ameryki?
14. Czego musiał nauczyć się Pułaski po przyjeździe?
15. O co walczył Kazimierz Pułaski w Ameryce?
16. Komu uratował życie Kazimierz Pułaski?
17. Kiedy i dlaczego zmarł Kazimierz Pułaski?

ISBN 978-83-953189-6-2

© Copyright by
Fundacja na rzecz Wspierania i Rozwoju Szkół Polonijnych
Instytut Polonistyki Stosowanej Wydział Polonistyki UW

Warszawa 2018